

Số: 57/BC-HĐND

Hà Nội, ngày 25 tháng 11 năm 2015

**BÁO CÁO THẨM TRA
Tình hình chấp hành pháp luật năm 2015**

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện Luật tổ chức Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân ngày 26/11/2003 và Quy chế hoạt động của Hội đồng nhân dân năm 2005; sau khi xem xét các báo cáo của Ủy ban nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân Thành phố và các cơ quan có liên quan; thông qua hoạt động giám sát; Ban pháp chế Hội đồng nhân dân Thành phố có một số đánh giá về tình hình chấp hành pháp luật năm 2015 như sau:

I. KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT CỦA CÁC CƠ QUAN TƯ PHÁP

Ban Pháp chế cơ bản nhất trí với các báo cáo của Ủy ban nhân dân, Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân Thành phố và các cơ quan có liên quan, đồng thời có một số đánh giá như sau:

1. Đánh giá chung về tình hình vi phạm pháp luật và tội phạm trên địa bàn thành phố Hà Nội

Năm 2015, an ninh chính trị - trật tự an toàn xã hội tiếp tục được giữ vững, ổn định, bảo vệ tuyệt đối an toàn các sự kiện chính trị, văn hóa lớn được tổ chức trên địa bàn thành phố; so với năm 2014, tội phạm hình sự đã giảm ở hầu hết các nhóm tội¹, trọng án giảm. Tuy nhiên tình hình tội phạm, vi phạm pháp luật, vấn đề an ninh nông thôn, khiếu nại tố cáo,... tiếp tục diễn biến phức tạp, một số đối tượng cơ hội chính trị chuyển hướng công khai hoạt động; vẫn còn khiếu kiện đông người, vượt cấp liên quan đến việc dồn điền đổi thửa, thu hồi, đền bù, quản lý và sử dụng đất đai...; hoạt động của đối tượng hình sự là người tỉnh ngoài gây án đặc biệt nghiêm trọng vẫn có chiều hướng gia tăng; đáng chú ý là phát sinh tội phạm sử dụng thủ đoạn mới tập trung tại nhóm tội phạm kinh tế, tham nhũng, chức vụ, ma túy và công nghệ cao diễn ra với tính chất, thủ đoạn tinh vi, ảnh hưởng tiêu cực đến hoạt động sản xuất kinh doanh, tiềm ẩn tác động xấu đến tình hình an ninh, chính trị, trật tự xã hội trên địa bàn Thủ đô.

¹ Theo báo cáo của Công an thành phố: Tội giết người, cướp tài sản giảm 3 vụ = 42,8%; tội giết người giảm 16 vụ = 24,2%, tội cướp tài sản giảm 01 vụ = 0,5 %; tội phạm có yếu tố nước ngoài giảm 23 vụ = 21,7%, tội trộm cắp tài sản giảm 71 vụ = 2,8%.

Bên cạnh đó, vẫn còn tụ điểm ma túy phức tạp; một số tệ nạn xã hội như mại dâm ở địa bàn công cộng, mại dâm qua mạng internet tăng; tái xuất hiện việc sản xuất ma túy tổng hợp, trồng cây có chứa chất ma túy tại vườn nhà riêng; vi phạm pháp luật về vệ sinh an toàn thực phẩm không giảm và tính chất ngày càng nghiêm trọng, đặc biệt là việc sử dụng các chất phụ gia cấm, hóa chất độc hại đưa vào thực phẩm ăn uống... ; sản xuất, kinh doanh hàng giả là thực phẩm chức năng với khối lượng lớn; vi phạm về an toàn phòng cháy, chữa cháy vẫn còn diễn biến phức tạp...

Nguyên nhân tình trạng trên ngoài khách quan do kinh tế vẫn còn gặp nhiều khó khăn, chủ quan vẫn là: công tác quản lý nhà nước trên một số lĩnh vực còn buông lỏng, chậm khắc phục những sai phạm, thiếu sót; chưa quyết liệt thực hiện chế độ chịu trách nhiệm đối với người đứng đầu một số ngành, lĩnh vực; công tác chỉ đạo và tham mưu ở một lãnh đạo của số đơn vị còn thiếu chủ động. Nhận thức và chấp hành pháp luật của một số cán bộ trong một số cơ quan, đơn vị và một số bộ phận nhân dân còn chưa cao. Công tác triển khai thực hiện một số quy định của pháp luật còn thiếu chủ động và chưa chặt chẽ; Vấn đề mẫu thuẫn xung đột mang tính bột phát trong đời sống sinh hoạt và sự xuống cấp đạo đức xã hội đến mức báo động ở một số bộ phận nhân dân. Công tác dự báo, phòng ngừa và phối hợp thực hiện điều tra, đấu tranh, phòng chống tội phạm và vi phạm pháp luật của một số đơn vị nghiệp vụ có lúc, có việc chưa chủ động thiếu tính kịp thời, còn hạn chế, nhất là trên một số lĩnh vực trọng điểm.

2. Những kết quả đạt được

2.1. Kết quả chung của các cơ quan tư pháp và các cơ quan liên quan

Năm 2015 công tác điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án cơ bản đạt và vượt một số chỉ tiêu quy định tại Nghị quyết số 37/2012/NQ-QH13 của Quốc hội về công tác phòng, chống vi phạm pháp luật và tội phạm, Nghị quyết số 63/2013/QH13 ngày 27/11/2013 về tăng cường các biện pháp đấu tranh phòng chống tội phạm của Quốc hội góp phần giữ vững an ninh, chính trị, trật tự an toàn xã hội và phát triển kinh tế trên địa bàn.

2.2. Kết quả cụ thể của các cơ quan tư pháp

a) Công tác đấu tranh, phòng, chống và xử lý tội phạm

Công an Thành phố triển khai đồng bộ những biện pháp, giải pháp nghiệp vụ, trong đó áp dụng một số giải pháp mới² thực hiện đấu tranh với tội phạm và các vi phạm pháp luật, chú trọng công tác phòng ngừa, duy trì các mô hình và tổ chức các đợt cao điểm tập trung đấu tranh, tấn công trấn áp các loại tội phạm, tệ nạn xã hội có hiệu quả, góp phần kiềm chế tội phạm, bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

² Thực hiện nhiều giải pháp mới, trong đó đã thực hiện đầu tư cơ sở vật chất cho lực lượng công an xã, xấp xếp trụ sở ca xã, tổ chức lực lượng theo đúng quy định; triển khai thực hiện chế độ chính sách hỗ trợ công an xã; tăng cường lực lượng, hỗ trợ tư pháp; Chia các đại đội thành các đội tăng cường về cơ sở ;Tăng cường lực lượng 141; triển khai 15 tổ cảnh sát bảo vệ phối hợp phân công lực lượng; triển khai đội cơ động tăng cường cho các đơn vị cơ sở ngăn chặn tội phạm, chú trọng công tác phòng ngừa...

Công tác lập hồ sơ thụ lý vụ án, khởi tố, điều tra cơ bản đảm bảo có căn cứ, hạn chế kết luận oan người vô tội và bỏ lọt tội phạm; chủ động triển khai nhiều giải pháp, biện pháp mới trong công tác đấu tranh, phòng chống, ngăn chặn tội phạm và tệ nạn xã hội; có nhiều kiến nghị với các cơ quan, đơn vị về các giải pháp phòng ngừa, khắc phục thiếu sót, sơ hở trong quá trình thực hiện công tác quản lý nhà nước. Kịp thời xử lý các hoạt động gây rối an ninh của một số đối tượng cơ hội chính trị, tội phạm nói chung và tội phạm sử dụng phương thức mới nói riêng; bảo đảm tuyệt đối an toàn các mục tiêu, địa bàn trọng điểm, các sự kiện chính trị, văn hóa, thể thao, hoạt động của Đảng và Nhà nước diễn ra trên địa bàn Thủ đô. Không để xảy ra khủng bố, bạo loạn... và phát sinh “điểm nóng” về an ninh trật tự; điều tra khám phá nhanh các vụ án nghiêm trọng; phát hiện, điều tra khám phá nhiều vụ án về tội phạm tham nhũng, kinh tế, ma túy, môi trường, công nghệ cao; cơ bản không để tồn tại các tụ điểm về TNXH; triệt phá nhiều băng ổ nhóm tội phạm hình sự nguy hiểm. Cơ bản hoàn thành và vượt một số chỉ tiêu theo Nghị quyết số 37/2012/NQ-QH13 ngày 23/11/2012 của Quốc hội về công tác phòng, chống vi phạm pháp luật và tội phạm như: tỷ lệ điều tra, khám phá: các vụ trọng án đạt 97,9%, án kinh tế đạt 143%, môi trường 212%, công nghệ cao đạt 120%... Các vụ án đình chỉ điều tra, tạm đình chỉ điều tra, phục hồi điều tra có căn cứ, đúng pháp luật.

Việc bắt, giam, giữ, điều tra, xử lý tội phạm và vi phạm pháp luật cơ bản đảm bảo đúng người, đúng tội, có căn cứ theo quy định của pháp luật; quyền được bào chữa của người bị tạm giữ, bị can trong hoạt động điều tra được chú trọng. Công tác thụ lý giải quyết án thực hiện theo quy định pháp luật. Công tác giam giữ, trích xuất, dẫn giải, áp giải, điều chuyển can phạm, phạm nhân, bảo vệ các phiên tòa được đảm bảo an toàn.

Công tác tiếp nhận, giải quyết tin báo, tố giác về tội phạm và kiến nghị khởi tố cơ bản được xử lý, đảm bảo theo quy định của pháp luật. Đơn thư thuộc thẩm quyền được giải quyết theo quy định (đạt 90,8%). Trật tự an toàn giao thông tiếp tục được chú trọng tăng cường, tai nạn giao thông giảm cả 3 tiêu chí³ về số vụ, số người chết, số người bị thương so với năm 2014.

b) Công tác kiểm sát

Công tác thực hành quyền công tố, công tác kiểm sát việc: khởi tố, điều tra, xét xử, tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự và kiểm sát việc xử lý các vụ án hình sự tiếp tục có chuyển biến tích cực. Công tác kiểm sát việc giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm áp dụng thiết lập hồ sơ xử lý chặt chẽ và cơ bản đạt được kết quả tích cực. Viện Kiểm sát nhân dân thành phố cơ bản đã đánh giá và khắc phục được một số vấn đề nổi cộm trong hoạt động của ngành; xác định công tác kiểm sát các hoạt động tư pháp, thực hành quyền công tố là nhiệm vụ trọng tâm, chú trọng nâng cao chất lượng và cơ bản có hiệu quả. Điều kiện làm việc được quan

³ Xảy ra: 1.574 vụ tai nạn giao thông, làm 552 người chết, 1.311 người bị thương. Giảm 230 vụ = 12,7%, giảm 08 người chết = 1,4%, giảm 373 người bị thương = 22,1% so với cùng kỳ năm 2014.

tâm và chú trọng hơn (bố trí xe nghiệp vụ để đảm bảo ở mỗi giai đoạn điều tra có sự tham gia của kiểm sát viên). Công tác phê chuẩn các lệnh, quyết định của cơ quan điều tra được xem xét thận trọng. So với năm 2014, công tác giải quyết án cơ bản đã được nâng lên, các vụ án đặc biệt nghiêm trọng, án điểm được tập trung giải quyết theo quy định. Một số chỉ tiêu công tác tăng so với năm 2014 và vượt chỉ tiêu của Nghị quyết 37/2012/QH13 của Quốc hội đề ra, cụ thể: (kiểm sát giải quyết tin báo, tố giác tội phạm đạt 90,8%; kiểm sát 100% các vụ án ngay từ khi khởi tố; tỷ lệ truy tố đúng thời hạn đạt 99,63%, tỷ lệ truy tố bị can đúng tội đạt 99,75%). Phối hợp với các cơ quan tiến hành tố tụng xác định 911 vụ án hình sự trọng điểm, áp dụng thủ tục rút gọn giải quyết 29 vụ án, tổ chức 263 phiên tòa rút kinh nghiệm. Thông qua hoạt động kiểm sát đã phát hiện vi phạm, Viện Kiểm sát đã ban hành nhiều văn bản kháng nghị⁴, đôn đốc, kiến nghị⁵, cơ bản được các cơ quan tư pháp, cơ quan liên quan tiếp thu và khắc phục góp phần nâng cao chất lượng hoạt động của công tác tư pháp, quyền và lợi ích của những người tham gia tố tụng tiếp tục được bảo vệ.

Bên cạnh đó công tác kiểm sát hoạt động tư pháp trong các lĩnh vực dân sự, hôn nhân gia đình, kinh doanh thương mại, lao động, hành chính và công tác kiểm sát thi hành án dân sự, giải quyết khiếu nại, tố cáo tiếp tục có những chuyển biến tích cực.

c) Công tác xét xử

Hoạt động xét xử của Tòa án cơ bản đảm bảo áp dụng đúng các quy định của pháp luật. Cơ bản các vụ án đều được đưa ra xét xử trong thời hạn luật định. Quyền, nghĩa vụ của bị cáo và những người tham gia tố tụng cơ bản được Tòa án hai cấp đảm bảo và tôn trọng. Năm 2015 toàn ngành thụ lý 27.130 vụ án các loại (tăng 425 vụ = 1,6% so với năm 2014), đã giải quyết 26.122 vụ (tăng 311 vụ = 1,2% so với cùng kỳ) đạt 96,3%, trong đó xét xử lưu động 1.036 vụ, xét xử án điểm 639 vụ. Đáng chú ý là nhiều vụ án hình sự trọng điểm, nhạy cảm, phức tạp được đông đảo nhân dân quan tâm đã được đưa ra xét xử như: các vụ án vi phạm về khám chữa bệnh, chống người thi hành công vụ, án về lợi dụng chức vụ, tham nhũng đã được đưa ra xét xử nhanh chóng, kịp thời... Tòa án áp dụng hình phạt tương xứng với tính chất, mức độ phạm tội của từng bị cáo, thể hiện tính nghiêm minh của pháp luật, được dư luận nhân dân đồng tình, ủng hộ, có tác dụng giáo dục bị cáo và phòng ngừa chung.

Áp dụng thủ tục tranh tụng mở rộng đến các phiên tòa, quyền và nghĩa vụ của những người tham gia tố tụng được quan tâm, bảo đảm. Chất lượng xét xử được nâng lên, cơ bản không xử oan người không có tội hoặc bỏ lọt tội phạm. Thực hiện phối hợp với Viện kiểm sát nhân dân tổ chức các phiên tòa mẫu, tổ

⁴ VKS ban hành kháng nghị được Tòa án cấp phúc thẩm xét xử chấp nhận 45 vụ/63 bị cáo đạt 92,64%; trong lĩnh vực dân sự, VKS kháng nghị theo trình tự phúc thẩm 41 bản án, quyết định sơ thẩm của Tòa án hai cấp, kháng nghị giám đốc thẩm 2 vụ, tái thẩm 1 vụ, được tòa án chấp nhận 37/39 vụ đạt 95%.

⁵ VKS đã ban hành nhiều văn bản kiến nghị trong đó có: 72 kết luận – kiến nghị khắc phục vi phạm trong công tác phân loại, xử lý thực hiện chế độ, chính sách đối với người bị tạm giữ, tạm giam... sau khi kiểm sát trực tiếp tại các nhà tạm giữ Công an cùng cấp và 03 trại tạm giam Công an thành phố; ban hành nhiều kết luận và kiến nghị đối với 22 cơ quan thi hành án và 123 UBND cấp xã yêu cầu khắc phục.

chức rút kinh nghiệm giữa Thẩm phán, Kiểm sát viên trong công tác xét xử, nâng cao kỹ năng nghiệp vụ tại phiên tòa, góp phần tích cực trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật và nâng cao ý thức pháp luật cho nhân dân. Đối với án dân sự, hôn nhân và gia đình, kinh doanh thương mại, lao động, hành chính trong quá trình giải quyết Tòa án tiếp tục coi trọng công tác hòa giải và nguyên tắc tự thỏa thuận giữa các bên trên cơ sở quy định của pháp luật, đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp của Nhà nước, tổ chức, công dân.

d) Công tác thi hành án

- *Thi hành án Hình sự*: năm 2015, Tòa án hai cấp đã ra 10.486 quyết định thi hành án hình sự đối với người bị kết án mà bản án, quyết định đã có hiệu lực pháp luật; phối hợp với Công an, Viện kiểm sát cùng cấp rà soát những người bị kết án đưa đi chấp hành hình phạt, lập hồ sơ và ra Quyết định thi hành án phạt tù theo quy định; các trường hợp hoãn, đình chỉ, tạm đình chỉ thi hành án, giảm thời hạn chấp hành hình phạt tù cơ bản đảm bảo có căn cứ đúng quy định của pháp luật; trường hợp bị kết án oan trước đây đã được thực hiện nghiêm túc theo Luật trách nhiệm bồi thường. Công tác giáo dục, cải tạo phạm nhân có chuyển biến; việc xét giảm án tha tù trước thời hạn cho 2075 phạm nhân, việc quản lý đối tượng thi hành án treo, cải tạo không giam giữ và việc thi hành án tử hình được thực hiện theo quy định.

- *Thi hành án Dân sự*: Năm 2015, công tác thi hành án dân sự tiếp tục thực hiện có hiệu quả, tỷ lệ việc và tiền được giải quyết xong so với việc, tiền có điều kiện thi hành án đều vượt chỉ tiêu được giao theo quy định tại Nghị quyết số 37/NQ-QH13 của Quốc hội (về việc đạt 91%, vượt chỉ tiêu 3%; về tiền đạt 85%, vượt chỉ tiêu 8%). Về việc ra quyết định thi hành án đúng thời hạn đối với 100% các bản án, quyết định về dân sự đã có hiệu lực đạt yêu cầu quy định tại Nghị quyết số 37/NQ-QH13 của Quốc hội, một số chỉ tiêu còn lại cơ bản đạt yêu cầu.

e) Việc chấp hành pháp luật trong quản lý nhà nước trên các mặt của đời sống kinh tế - xã hội

Tình hình hình vi phạm pháp luật, vi phạm hành chính trên các mặt của đời sống kinh tế - xã hội tiếp tục có diễn biến phức tạp nhất là trong lĩnh vực tài chính ngân hàng, quản lý đất đai, quản lý tài sản của Nhà nước, thi công công trình, vi phạm môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm không giảm, diễn biến phức tạp và tinh vi, ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống của nhân dân trên địa bàn.

Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy đã được Thành phố đầu tư quan tâm cơ sở vật chất, nguồn lực, trang thiết bị hiện đại từng bước đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Tuy nhiên năm 2015 vẫn xảy ra 147 vụ, trong đó 145 vụ cháy, 02 vụ nổ, làm 8 người chết, 29 người bị thương, thiệt hại tài sản trên 20 tỷ đồng. Qua đó vẫn còn bộc lộ nhiều hạn chế trong đó công tác quản lý nhà nước về PCCC ở một số nơi, (nhất là các khu nhà cao tầng tái định cư, giành cho người thu nhập thấp, chợ truyền thống....)

Nguyên nhân cơ bản là do: Công tác chỉ đạo của một số đơn vị chưa được quan tâm thực hiện đầy đủ vai trò, trách nhiệm quản lý nhà nước về PCCC, còn có sự buông lỏng quản lý; ý thức chấp hành các quy định về phòng cháy chữa

cháy của một số bộ phận người đứng đầu cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, chủ đầu tư và người dân còn chưa đầy đủ theo quy định; công tác phối hợp giữa Cảnh sát PCCC với các Sở, ngành Thành phố và chính quyền các cấp ở một số nơi trong việc kiểm tra, xử lý vi phạm còn hạn chế; các tồn tại, thiếu sót về PCCC và công tác quản lý nhà nước về phòng cháy chữa cháy chưa được khắc phục triệt để, đảm bảo an toàn cho nhân dân trên địa bàn.

3. Một số hạn chế.

- Công tác quản lý, xử lý tin báo về tội phạm, vi phạm pháp luật đối với một số loại tội phạm vẫn còn tình trạng thiếu chủ động, chưa thực hiện nghiêm túc, chưa đảm bảo tính kịp thời, chưa giải quyết đúng quy trình và quan tâm xác minh giải quyết. Công tác phòng ngừa, đấu tranh chống tội phạm về kinh tế, tham nhũng, môi trường, công nghệ cao vẫn còn hạn chế, chưa đáp ứng với tình hình thực tế; việc giải quyết các vụ án hình sự vẫn còn có tình trạng phải ra quyết định đình chỉ điều tra vụ án, đình chỉ điều tra bị can do hành vi không cấu thành tội phạm, chất lượng hồ sơ một số vụ án vẫn còn chưa đảm bảo (trả hồ sơ điều tra bổ sung, hủy quyết định khởi tố...); tai nạn giao thông đặc biệt nghiêm trọng vẫn xảy ra; việc phối hợp quản lý các cơ sở kinh doanh có điều kiện, nhạy cảm về an ninh trật tự giữa các ngành với chính quyền cơ sở và công tác phòng chống cháy, nổ còn hạn chế, bất cập.

- Nghiệp vụ chuyên môn của một số cán bộ trong các cơ quan tư pháp cơ bản chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ. Thực hành quyền công tố, kiểm sát các hoạt động tư pháp, chất lượng kiểm sát điều tra ở một số vụ án còn chưa tốt. Chất lượng tranh tụng tại tòa vẫn còn chưa cao. Kết quả phát hiện, xử lý vi phạm pháp luật và tội phạm kinh tế, môi trường, công nghệ cao chưa tương xứng với tình hình thực tế; giải quyết án còn thụ động, chậm xét xử; vẫn còn tình trạng vụ án bị Tòa án tuyên hủy. Tình trạng trả hồ sơ để điều tra bổ sung giữa các cơ quan tiến hành tố tụng còn tăng cao so với năm 2014; án để quá hạn, án bị sửa, án bị hủy, quá hạn xét xử do lỗi chủ quan của Thẩm phán vẫn chưa được khắc phục triệt để.

- Công tác giam, giữ, quản lý phạm nhân tại các trại tạm giam, nhà tạm giữ còn nhiều thiếu sót cần khắc phục; việc tổ chức, phối hợp quản lý giáo dục các đối tượng phạt tù nhưng cho hưởng án treo, cải tạo không giam giữ, công tác quản lý, giáo dục đối tượng sau khi đấu tranh hoặc chấp hành xong án phạt tù giữa chính quyền các cấp với các ngành vẫn còn nhiều bất cập, vi phạm quy định chưa khắc phục kịp thời. Công tác thực hiện chế độ, chính sách đối với người bị tạm giam, tạm giữ tại một số nhà tạm giữ và 03 trại tạm giam Công an thành phố vẫn còn chưa đảm bảo đầy đủ theo quy định. Vẫn còn tình trạng bản án, quyết định có nội dung tuyên không rõ ràng. Số việc và tiền còn thi hành án vẫn còn tồn đọng cao.

- Công tác phối hợp giữa các cơ quan tư pháp và giữa các cơ quan tư pháp với chính quyền cơ sở ở một số mặt công tác cơ bản còn thiếu tính chủ động và chưa chặt chẽ. Công tác thanh tra, kiểm tra của ngành và thực hiện thí điểm chế độ Thừa phát lại theo Nghị quyết 36/NQ-QH của Quốc hội còn hạn chế (chậm

chuyển giao văn bản, chuyển không hết văn bản tổng đạt các hồ sơ, niêm yết của Thừa phát lại không chặt chẽ...).

II. VỀ CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT TRONG CÔNG TÁC THANH TRA, TIẾP DÂN GIẢI QUYẾT ĐƠN THƯ KHIẾU NẠI, TỐ CÁO, PHÒNG CHỐNG THAM NHŨNG

1. Tình hình khiếu nại, tố cáo và công tác lãnh đạo chỉ đạo

Ban Pháp chế cơ bản tán thành báo cáo của UBND Thành phố về tình hình, kết quả, tồn tại hạn chế trong công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo; phòng chống tham nhũng năm 2015 và phương hướng, nhiệm vụ, những giải pháp trọng tâm năm 2016.

Năm 2015, tình hình khiếu nại, tố cáo trên địa bàn Thành phố diễn biến phức tạp, so với năm 2014 số lượt tiếp công dân tăng 40,1%, số đơn thư tiếp nhận và xử lý tăng 45,41%, số vụ khiếu nại thuộc thẩm quyền tăng 72%, số vụ tố cáo thuộc thẩm quyền tăng 55,9%, số đoàn tập trung đông người đến trụ sở chính quyền khiếu nại, tố cáo tăng 20%; nội dung khiếu nại, tố cáo chủ yếu liên quan đến giải phóng mặt bằng, thu hồi đất, chuyển đổi mô hình quản lý chợ, công tác quản lý trật tự xây dựng, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, công tác đền bù bồi thường.

Thành phố đã thực hiện nghiêm túc chỉ đạo của Bộ Chính trị, Chính phủ và Thành ủy về tăng cường công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, công tác thanh tra và phòng chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. HĐND Thành phố đã tiếp tục đổi mới và tăng cường công tác tiếp công dân định kỳ và tổ chức tiếp công dân theo vụ việc. UBND Thành phố, chính quyền các quận, huyện đã quan tâm tập trung chỉ đạo thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân, tăng cường tuyên truyền phổ biến pháp luật, cải cách hành chính, công khai, minh bạch các hoạt động của các tổ chức, cơ quan, đơn vị, tăng cường thanh tra, kiểm tra để phòng ngừa tham nhũng, xử lý các vi phạm.

2. Kết quả

Các cơ quan hành chính Thành phố đã tiếp 42.671 lượt công dân; tiếp nhận và phân loại xử lý 31.609 đơn các loại; xem xét, giải quyết 2.263/2.591 vụ khiếu nại thuộc thẩm quyền (đạt 87%), 681/845 vụ tố cáo thuộc thẩm quyền (đạt 81%); tổ chức thực hiện 275/383 quyết định giải quyết khiếu nại (đạt 72%), 154/221 thông báo kết luận tố cáo (đạt 70%). Qua giải quyết khiếu nại, tố cáo đã kiến nghị điều chỉnh bổ sung 23 phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư GPMB khi nhà nước thu hồi đất thực hiện các dự án; kiến nghị thu hồi 3,917 tỉ đồng, 31.484 m² đất; trả lại công dân 3,436 tỉ đồng; kiến nghị xem xét kiểm điểm trách nhiệm 54 cán bộ, công chức.

Đã thực hiện 374 cuộc thanh tra hành chính, thanh tra chuyên ngành, đã kết thúc, kết luận 269 cuộc; qua thanh tra đã phát hiện sai phạm 1.173,1 tỉ đồng và 48 ha đất; kiến nghị xử lý trách nhiệm và rút kinh nghiệm đối với 119 tập thể và 80 cá nhân do thiếu trách nhiệm, buông lỏng công tác dẫn đến sai phạm; xử phạt vi

phạm hành chính 61,8 tỷ đồng; kiến nghị chuyên cơ quan điều tra xử lý về hình sự 07 vụ.

Kết quả công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo, phòng chống tham nhũng đã góp phần quan trọng ổn định tình hình chính trị, đảm bảo an ninh, trật tự, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội Thành phố.

3. Hạn chế

Trong công tác tiếp công dân, lãnh đạo, thủ trưởng, người đứng đầu cơ quan một số quận, huyện, đơn vị chưa thực hiện đầy đủ các buổi tiếp công dân định kỳ theo quy định; chưa thực sự quan tâm chỉ đạo, xử lý, giải quyết quyết liệt đối với các vụ việc khiếu nại tố cáo đông người, phức tạp, tồn đọng; việc phân loại, xử lý đơn thư khiếu nại, tố cáo còn chưa chính xác, nhất là ở cấp cơ sở.

Trong công tác giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo, còn một số vụ việc giải quyết chậm, quá hạn, một số đơn vị chưa quan tâm giải quyết dứt điểm vụ việc mà chỉ giải quyết hết thẩm quyền. Việc giải quyết các vụ việc tồn đọng kéo dài theo nghị quyết 22/NQ/HĐND của HĐND Thành phố ở một số quận, huyện còn chậm, chưa quyết liệt, sự phối hợp giữa quận, huyện và sở ngành chưa tốt, đến nay còn 05 vụ việc tồn đọng nhiều năm nhưng chưa được giải quyết dứt điểm.

Việc tổ chức thực hiện các quyết định giải quyết khiếu nại, các kết luận, quyết định về giải quyết tố cáo đã có hiệu lực pháp luật ở nhiều quận, huyện còn chậm, dễ tồn đọng gây bức xúc, công dân tiếp tục gửi đơn đến nhiều cấp, nhiều ngành. Việc thực hiện các kết luận, kiến nghị, quyết định xử lý về thanh tra ở cả hai cấp Thành phố và cấp huyện chưa được quan tâm chỉ đạo thực hiện nghiêm túc.

Việc giải quyết các đơn thư khiếu nại, tố cáo do Thường trực HĐND, các ban HĐND, đại biểu HĐND Thành phố tiếp nhận chuyên đến còn chậm, giải quyết hạn chế; nhiều trường hợp việc thông báo kết quả giải quyết khiếu nại, tố cáo của các cơ quan còn quá chậm, dẫn đến đương sự bức xúc, khiếu nại đến HĐND Thành phố nhiều lần. Có vụ việc đã được Thường trực HĐND, các ban HĐND đề nghị xem xét, giải quyết nhưng việc giải quyết còn chậm, HĐND Thành phố phải đôn đốc nhiều lần.

Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tiếp nhận, xử lý đơn thư khiếu nại, tố cáo còn hạn chế, chưa có phần mềm dùng chung trong công tác tiếp nhận, xử lý, giải quyết đơn thư từ Thành phố đến quận, huyện, xã phường, thị trấn nên công tác thống kê, tổng hợp báo cáo gặp nhiều khó khăn, số liệu báo cáo không thống nhất, nhất là tại cấp cơ sở.

Trong công tác phòng chống tham nhũng, việc triển khai các biện pháp phòng ngừa tham nhũng ở một số cơ quan đơn vị chưa đầy đủ, hiệu quả chưa cao, công tác tự kiểm tra, giám sát chưa thường xuyên và vẫn là khâu yếu cần khắc phục; số vụ việc tham nhũng đã phát hiện và xử lý chưa tương xứng, chưa phản ánh đúng tình hình thực tiễn. Tỷ lệ thu hồi tài sản, kinh phí thất thoát sau thanh tra đạt thấp.

III. KIẾN NGHỊ

1. Đề nghị HĐND, UBND Thành phố

- UBND Thành phố chỉ đạo Thanh tra Thành phố, các cấp ủy đảng, chính quyền cơ sở tiếp tục thực hiện nghiêm túc các văn bản chỉ đạo của Bộ Chính trị, Thành ủy về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng chống tham nhũng, có những giải pháp cụ thể khắc phục những hạn chế nêu trên; tăng cường công tác thanh tra trách nhiệm của người đứng đầu các cơ quan, đơn vị trong việc thực hiện Luật Tiếp công dân, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật phòng chống tham nhũng. Đặc biệt là trách nhiệm giải quyết và tổ chức thực hiện các quyết định giải quyết khiếu nại, thông báo kết luận, quyết định xử lý tố cáo đã có hiệu lực pháp luật của Chủ tịch UBND quận, huyện, thị xã, Thủ trưởng các sở, ngành của Thành phố.

- Tiếp tục quan tâm, chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo cho cán bộ xã, phường, thị trấn nhằm nâng cao hiệu quả, chất lượng giải quyết khiếu nại, tố cáo ngay từ cơ sở, hạn chế phát sinh khiếu kiện vượt cấp, kéo dài; sớm hoàn thành phần mềm dùng chung cho công tác quản lý về tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo để thực hiện thống nhất trên toàn Thành phố, đảm bảo liên thông từ Thành phố đến các sở, ngành và chính quyền cấp huyện, cấp xã.

- Tiếp tục hoàn thiện các cơ sở pháp lý có liên quan đến hoạt động của các cơ quan tư pháp địa phương theo quy định của Hiến pháp 2013, Luật Tổ chức Tòa án nhân dân, Luật Viện Kiểm sát nhân dân, Luật thi hành án sửa đổi bổ sung năm 2014, Luật Thủ đô... và các văn bản hướng dẫn thi hành. Đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền giáo dục pháp luật sâu rộng tới nhân dân trên địa bàn.

- Tiếp tục hỗ trợ các cơ quan Tư pháp, bổ trợ tư pháp theo Nghị quyết số 19/2009/NQ-HĐND, ngày 11/12/2009 của Hội đồng nhân dân Thành phố về hỗ trợ các cơ quan Tư pháp, bổ trợ Tư pháp thực hiện Nghị quyết 49 của Bộ Chính trị về Chiến lược cải cách Tư pháp đến năm 2020. Trong đầu tư xây dựng trụ sở làm việc của Công an cấp huyện nên tập trung đầu tư dứt điểm, tránh dàn trải; bố trí kinh phí để sửa chữa các nhà tạm giữ của công an cấp huyện, lắp đặt hệ thống camera giám sát 24/24; quan tâm hỗ trợ kinh phí, cơ sở vật chất, phương tiện làm việc cho lực lượng cảnh sát phòng cháy, chữa cháy theo quy hoạch đã được Chính phủ phê duyệt để đủ điều kiện hoàn thành nhiệm vụ trong điều kiện phát triển mới của Thủ đô.

- Kiến nghị Quốc hội, Chính phủ tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật để tạo cơ sở vững chắc cho công tác phòng ngừa, đấu tranh trấn áp tội phạm nhất là các loại tội phạm mới: sử dụng công nghệ cao, mua bán người và lập Hội, Quý trái phép...

2. Đề nghị các cơ quan Tư pháp

- Tăng cường công tác chỉ đạo nghiệp vụ, coi trọng và xác định công tác phòng ngừa làm trọng tâm trong quá trình đấu tranh phòng chống tội phạm và tiếp tục nâng cao chất lượng hoạt động tranh tụng tại phiên tòa theo Nghị quyết 49-

NQ/TW ngày 02/6/2005 của Bộ Chính trị về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020. Thực hiện điều tra, xét xử, thi hành án đảm bảo đúng quy định.

- Chú trọng và tăng cường công tác đánh giá tình hình, dự báo, xây dựng các phương án, giải pháp mới thực hiện phòng ngừa và đấu tranh có hiệu quả đối với các loại tội phạm nhất là các loại tội phạm mới, đặc biệt nghiêm trọng; xử lý nghiêm các vụ án về kinh tế, chức vụ, tham nhũng. Đẩy mạnh công tác phối hợp giữa các cơ quan Tư pháp trong việc phòng ngừa, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án. Tiếp tục phối hợp chặt chẽ giữa hoạt động điều tra với thanh tra, kiểm toán, kiểm sát, giám định tài chính, kế toán; kết hợp tuyên truyền, vận động, giáo dục ý thức chấp hành pháp luật với việc xử lý nghiêm vi phạm pháp luật, tội phạm, tham nhũng theo quy định.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra nội bộ, kỷ luật công vụ, kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm minh các sai phạm. Tiếp tục xây dựng, phát huy vai trò trách nhiệm, công tâm, đề cao đạo đức nghề nghiệp và tăng cường đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ, nâng cao trình độ chuyên môn của đội ngũ cán bộ, công chức của cơ quan tư pháp. Bảo đảm việc Luật sư tham gia tố tụng theo đúng quy định của pháp luật đáp ứng yêu cầu công tác cải cách Tư pháp. Thực hiện nghiêm túc khắc phục có hiệu quả những hạn chế đã nêu ở điểm 3 mục I của bản báo cáo này.

- Tiếp tục thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Nghị quyết số 37/2012/NQ-QH13 ngày 23/11/2012 của Quốc hội về công tác phòng, chống vi phạm pháp luật và tội phạm và Nghị quyết số 63/2013/QH13 ngày 27/11/2013 về tăng cường các biện pháp đấu tranh phòng chống tội phạm của Quốc hội; Tiếp tục đánh giá, tổng kết công tác và rút kinh nghiệm, đưa ra những giải pháp sát thực tiễn để thực hiện thí điểm chế định Thừa phát lại theo Nghị quyết 36/2012/QH13 ngày 23/11/2012 của Quốc hội có hiệu quả.

- Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố đánh giá, tổng kết công tác Hội thẩm nhân dân nhiệm kỳ 2011-2016, xây dựng kế hoạch chuẩn bị triển khai thực hiện công tác Hội thẩm của nhiệm kỳ 2016-2021 (nhân sự, kinh phí hỗ trợ hoạt động...) theo quy định của pháp luật.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban pháp chế về tình hình chấp hành pháp luật trên địa bàn Thành phố năm 2015, kính trình HĐND thành phố xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TT TU, HĐND, UBND TP;
- CA, TAND, VKSND, Cục THADS,
- Cảnh sát PCCC TP;
- Các đại biểu HĐND TP;
- CP/VP Đoàn ĐBQH&HDND TP;
- Lưu: VT, BPC.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Hoài Nam
Nguyễn Hoài Nam